

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Clima,
Vera Macinskaia, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de ÎI „Gaz-Constructor-Cireș”, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată a ÎI „Gaz-Constructor-Cireș” către Inspectoratul Fiscal de Stat Ocnîța, cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 martie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 18 iunie 2012, ÎI „Gaz-Constructor Cireș” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Ocnîța, cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza contractului de antrepriză nr.7 din 09 aprilie 2009, cu termenul de execuție de 6 luni, conform graficului din contract, autorizației de construcție, proiectului tehnic și deviz a activat la construcția Blocului de studii pentru 10 clase în s.Mereșeuca, raionul Ocnîța și cazangeriei.

În urma controlului efectuat la ÎI „Gaz-Constructor-Cires” de către inspectorii fiscali de stat din cadrul IFS Ocnîța, în baza demersului Primăriei s.Mereșeuca, raionul Ocnîța, precum că nu au fost achitate salariile muncitorilor la obiectele menționate, prin actul nr.5-638007 a stabilit chipurile diminuarea profitului și neplata impozitelor, punînd la bază acte de recepție finală a lucrărilor cu anexele din 18 martie 2010 și din 20 septembrie 2010.

Reclamantul susține că aceste doua anexe nu au fost apreciate obiectiv, și nu puteau fi puse la baza deciziei de sancționare, deoarece la solicitarea Primăriei s.Mereșeuca, r-l Ocnîța, care a acționat în calitate de beneficiar a lucrărilor de antrepriză, la obiectul în construcție pe parcursul executării lucrărilor s-a modificat proiectul tehnic, fiind necesitatea operării unor lucrări care din start nu au fost preconizate, nefiind incluse în deviz, altele fiind în genere excluse. ÎI „Gaz-Constructor-Cires” reieșind din modificările operate în planul tehnic a înaintat propuneri la deviz pentru modificare și aprobare cu autorul proiectului (în luna iulie 2010). Beneficiarul însă a manifestat o atitudine neglijentă și a întors Antreprenorului

la 31 ianuarie 2012 actele, deja după executarea lucrărilor de facto, refuzînd să aprobe modificările și să semneze procesele-verbale de execuție. Respectiv efectuarea lucrărilor au fost stopate, iar în adresa antreprenorului au început să parvină plîngerii și controale de la diferite autorități. Consideră că IFS r-l Ocnita urma să separe lucrările efectuate de Antreprenorul ÎI „Gaz-Constructor-Cires” de ceilalți subantreprenori, ceea ce nu s-a făcut și au fost puse în calcul pentru identificarea venitului și plăților în buget după Antreprenorul ÎI „Gaz-Constructor-Cires”.

Consideră că Primăria nu și-a onorat obligațiile pecuniare față de întreprindere, iar sumele care au fost considerate ca încasate de ÎI „Gaz-Constructor-Cires”, de fapt au fost încasate de alte întreprinderi (subantreprenori) și nici într-un mod nu puteau fi atribuite ca încasate de ÎI „Gaz-Constructor-Cires”. De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că unele sume achitate muncitorilor au fost achitate în calitate de avans. Cu toate că avansul nu se impozitează, vis-a-vis de aceasta, organul fiscal a calculat neîntemeiat impozite și amenzi.

La 26 martie 2012, ÎI „Gaz-Constructor-Cires” s-a adresat cu cerere prealabilă în temeiul articolului 14 din Legea contenciosului administrativ și art.267-268 din Codul fiscal.

Prin Decizia nr.256 din 06 aprilie 2012, cererea prealabilă a fost respinsă ca nemotivată.

Cere reclamantului ÎI „Gaz-Constructor-Cires” anularea Deciziei de sancționare nr.165 din 29 februarie 2012 emisă de IFS Ocnita și a Deciziei nr.256 din 06 aprilie 2012, prin care s-a menținut prima decizie, la fel, solicită repunerea în termenul de prescripție de 30 zile de la emiterea deciziei, dat fiind faptul că la 11 iunie 2012 Curtea de Apel Chișinău a scos prin încheiere acțiunea în contencios de pe rol pe motiv că nu a fost respectată procedura jurisdicțională.

Prin hotărîrea Judecătorei Ocnita din 07 noiembrie 2012, acțiunea a fost respinsă ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La 15 noiembrie 2012, ÎI „Gaz-Constructor-Cires” a depus cererea de apel împotriva hotărîrii Judecătorei Ocnita din 07 noiembrie 2012, cerînd casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei hotărîri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 martie 2013, a fost respins apelul declarat de ÎI „Gaz-Constructor-Cires”, a fost menținută hotărîrea Judecătorei Ocnita din 07 noiembrie 2012.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legitimă în corespundere cu cerințele legii.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 02 aprilie 2013, ÎI „Gaz-Constructor-Cires” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 martie 2013 și a hotărîrii Judecătorei Ocnita din 07 noiembrie 2012, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În argumentarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material, interpretarea eronată a legii, precum și că concluziile instanței de apel expuse în hotărîre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Consideră că

acțiunea a fost depusă în conformitate cu prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ și art. 269 alin. (2) din Codul fiscal.

IFS Ocnița a depus referință pe marginea recursului declarat de ÎI „Gaz-Constructor-Cires”, solicitând respingerea acestuia ca nefondat.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs și a referinței depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide netemeinicia lui, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Decizia recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, în urma controlului efectuat la ÎI „Gaz-Constructor-Cires” de către inspectorii fiscali de stat din cadrul IFS Ocnița, prin actul nr.5-638007 din 10.02.2012 au stabilit diminuarea profitului și neplata impozitelor.

Prin decizia IFS Ocnița nr. 165 din 29.02.2012, a fost încasat la buget de la ÎI „Gaz-Constructor-Cires” sumele impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului.

La 26 martie 2012, ÎI „Gaz-Constructor-Cires” s-a adresat cu cerere prealabilă privind anularea deciziei de sancționare.

Prin decizia nr. 256 din 06 aprilie 2012, cererea prealabilă a fost respinsă ca nemotivată.

ÎI „Gaz-Constructor-Cires” la 18.06.2012 a solicitat instanței de contencios administrativ anularea deciziei de sancționare nr. 165 din 29.02.2012 și a deciziei nr. 256 din 06 aprilie 2012.

Instanțele au respins acțiunea reclamantului din motiv că a fost omis termenul de adresare în instanța de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ susține soluția instanțelor ierarhic inferioare ca fiind legală și întemeiată, pornind de la următoarele.

După cum rezultă expres din materialele cauzei, recurentul s-a adresat în instanța de contencios administrativ la 18.06.2012 (f.d. 2).

Potrivit art. 17 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Astfel, Colegiul constată cu certitudine că reclamantul a depus acțiunea în instanța de contencios administrativ în afara termenului legal de 30 zile.

În conformitate cu prevederile art. 17 alin. (4) al Legii contenciosului administrativ, termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

Totodată, potrivit art. 17 alin. (5) al aceleiași legi, persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile Codului de procedură civilă.

Conform art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Pornind de la prevederile legale menționate, Colegiul constată că legiuitorul a oferit posibilitatea repunerii în termenul de prescripție, numai în cazul temeinic justificat.

În speță, drept atare temei reclamantul a invocat faptul că inițial s-a adresat cu cererea de chemare în judecată la Curtea de Apel Chișinău, care a scos cererea de pe rol.

Colegiul conchide că adresarea în instanța necompetentă nu poate servi drept temei de repunere în termen a acțiunii.

Astfel, instanța de recurs constată că instanțele ierarhic inferioare corect au aplicat prevederile art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, care stipulează că, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Într-un stat de drept în care drepturile și libertățile persoanei sunt proclamate valori supreme, prescripția este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime a persoanelor fizice și juridice.

Dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor. Aceasta presupune posibilități procesuale egale pentru părțile în proces, indiferent de calitatea lor.

Colegiul invocă jurisprudența CEDO, specificând Hotărârea din 18.03.2008 în cauza *Dacia vs Moldova*, p. 77, potrivit căreia instanțele judecătorești naționale i-au permis Procurorului General, care a acționat în numele Cancelariei de Stat, să înainteze acțiunea sa împotriva întreprinderii reclamate, deși termenul general de prescripție a expirat. Instanțele judecătorești naționale au examinat litigiul. Mai mult, Curtea consideră că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care – după cum este în această cauză – ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat fără discriminare în favoarea statului, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (a se vedea *mutatis mutandis*, *Popov vs Moldova* (no. 2), nr. 19960/04, §53, 6 decembrie 2005).

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanțele corect au concluzionat despre tardivitatea pretențiilor reclamantului.

În același timp, Colegiul menționează că este inoportună supunerea aprecierii argumentelor recurentului ce vizează fondul cauzei, atîta timp cît este constatat cu certitudine că acțiunea este tardivă.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ atestă că motivele de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținînd cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de ÎI „Gaz-Constructor-Cires”.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 19 martie 2013, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată a ÎI „Gaz-Constructor-Cireș” către Inspectoratul Fiscal de Stat Ocnița, cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Clima

Vera Macinskaia

Iuliana Oprea